

ACADEMIA ROMÂNĂ

Comunicat de presă

28 noiembrie 2018

130 de Academii din toată lumea lansează un apel comun către lideri Sistemele globale de alimentație încetinesc dezvoltarea durabilă și acelerează schimbările climatice

Abordările actuale ale alimentației, agriculturii și mediului sunt nesustenabile și trebuie să se schimbe, susțin într-un nou raport științific reprezentanții a 130 academii naționale de știință și medicină din Africa, Asia, America și Europa – inclusiv Academia Română –, care compun rețeaua globală InterAcademy Partnership (IAP).

Reprezentanți ai 130 de academii naționale de știință și de medicină din toată lumea lansează un apel comun pentru a îndemna factorii de decizie politică să ia măsuri imediate privind schimbările climatice cu scopul îmbunătățirii sustenabilității sistemelor alimentare globale. În raportul amplu, intitulat „Oportunități viitoare de cercetare și inovare privind securitatea alimentară și a nutriției și agricultura: Perspectiva globală a InterAcademy Partnership“, autorii îndeamnă liderii să apeleze la știință pentru a stimula inovarea și politicile de informare. Raportul este lansat în contextul întâlnirilor de la Comisia Europeană și din cadrul Conferinței FAO/IFPRI privind securitatea alimentară (28-30 noiembrie 2018, Bangkok, Thailanda) și cu câteva zile înainte de începerea celei de a 24-a Conferințe a Părților la Convenția cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice (COP24, 2-14 decembrie 2018, Katowice, Polonia).

Acad. Cristian Hera, președintele Secției de științe agricole și silvice din Academia Română, declară: „Ținând cont de realizările revoluționare rapide din multe domenii ale științei, este necesar să se acorde o atenție mult mai mare misiunii complexe și dificile a cercetării științifice, aceea de a putea oferi o bază și soluții eficiente, care să determine factorii de decizie politică să ia măsuri imediate privind schimbările climatice și conservarea mediului. Pentru a asigura securitatea alimentară și siguranța la nivelul întregii populații globale (care este în creștere și, până în anul 2050, va ajunge la 9,5 miliarde de oameni), trebuie să corelam puternic creșterea economică cu protecția mediului înconjurător, concomitent cu conservarea ecosistemelor. Știința agronomică a acumulat o vastă cantitate de cunoștințe, a oferit în mod constant material biologic îmbunătățit și soluții tehnologice noi pentru multe probleme agricole. Confruntându-se cu aceste provocări, sistemele agricole convenționale trebuie să fie asociate cu cele mai avansate instrumente tehnologice, iar cunoașterea și inovarea cu un proces continuu de rafinare. Obiectivele principale ale noii strategii trebuie să fie orientate spre îmbunătățirea calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare, prin crearea de comunități sustenabile, capabile să gestioneze și să utilizeze eficient resursele naturale și, totodată, să valorifice potențialul ecologic și potențialul de inovare socială, pentru a asigura prosperitatea, protecția mediului și coeziunea socială. Dezvoltarea agriculturii trebuie să se

ACADEMIA ROMÂNĂ

desfășoare luând în considerare schimbările climatice globale care duc la fenomene climatice extreme, perioade de secetă din ce în ce mai dese și severe, deșertificare, reducerea substanțială a apei proaspete, reducerea alarmantă a biodiversității, precum și la degradarea solului prin eroziune, epuizarea nutrienților, despăduriri, care au un efect negativ major asupra degradării solului și mediului. Nu trebuie să uităm că solul reprezintă suportul trăinicii vieții pe Pământ“.

La rândul lui, prof. Joachim von Braun, copreședinte al proiectului IAP privind securitatea alimentară și a nutriției și agricultură, președinte al Academiei Pontificale de Științe și director al Centrului pentru Cercetare Dezvoltare (ZEF) de la Universitatea din Bonn, declară: „Săptămâna viitoare la COP24, trebuie să vedem lideri care iau măsuri concrete cu privire la schimbările climatice și care depășesc nivelul declarațiilor politice. Nu numai mediul este în pericol, ci și sănătatea, alimentația, comerțul, locurile de muncă și economia. Agricultură și alegerile consumatorilor sunt factori majori care determină schimbări climatice dezastruoase. Avem nevoie de un răspuns politic solid și ambițios referitor la impactul schimbărilor climatice asupra agriculturii și opțiunile consumatorilor, aspect în care oamenii de știință joacă un rol major. Noul nostru raport este un apel către lideri“.

Anul 2018 a demonstrat vulnerabilitatea sistemelor alimentare la vremea extremă și la alte consecințe ale schimbărilor climatice provocate de om. În plus, agricultura și silvicultura, fără a include transportul de alimente și alte procese intense consumatoare de energie, contribuie la emisiile globale anuale cu aproximativ 20-25%. Ultimul Raport Special al Grupului Interguvernamental privind Schimbările Climatice (IPCC) a arătat clar că o creștere cu 2° Celsius a temperaturii globale trebuie evitată cu orice preț. În anul 2018, *Food and Agriculture Organization* (FAO, structură internațională fondată de Națiunile Unite) a remarcat că în perioada 2016-2017 numărul absolut de persoane subnutrite a continuat să crească. Extremele climatice și variabilitatea climatică amenință să erodeze și să compromită progresele obținute anterior.

„A venit momentul schimbării, nu mai este timp pentru activități așa cum s-au derulat ele până acum. Pe lângă impactul asupra schimbărilor climatice, sistemele noastre alimentare actuale au un impact negativ asupra sănătății oamenilor din întreaga lume. Dieta bogată în calorii a devenit mai ieftină și are implicații serioase asupra sănătății publice, a obezității și a malnutriției. Știința este esențială pentru abordarea Obiectivelor Dezvoltării Durabile, în special, eradicarea foametei și asigurarea sănătății“, declară prof. Volker ter Meulen, medic, copreședinte al proiectului IAP privind alimentația și agricultura și președintele InterAcademy Partnership.

Este o nevoie urgentă de consolidare a politicilor și programelor bazate pe dovezi și de investiții în soluționarea celor mai importante provocări ale timpului nostru: atenuarea schimbărilor climatice prin schimbări în producția și consumul de alimente și asigurarea accesului oamenilor la hrană nutritivă, accesibilă și durabilă din punct de vedere ecologic.

ACADEMIA ROMÂNĂ

Aceste aspecte nu sunt esențiale doar pentru sănătate și mediu, ci și pentru economia globală, comerț și piața locurilor de muncă. Aspecte precum clima și agricultura inteligentă, stimulente pentru consumatori pentru a-și schimba dietele, alimente inovatoare, tehnologii de ultima oră combinate cu știința socială riguroasă sunt indispensabile pentru abordarea cauzelor care stau la baza sistemului nostru alimentar deficitar la nivel global.

Ce fel de schimbări trebuie făcute?

Sisteme alimentare inteligente care țin cont de climă

InterAcademy Partnership îndeamnă la trecerea către sistemele alimentare inteligente care țin cont de climă. În același timp, limitarea doar a emisiilor de gaze cu efect de seră din agricultură va fi insuficientă pentru a aborda impactul sistemelor alimentare asupra schimbărilor climatice.

Stimulente pentru consumatori pentru a-și schimba dietele

Trebuie să existe stimulente, argumentate prin dovezi, pentru ca oamenii să-și îmbunătățească regimurile alimentare, atât din punctul de vedere al sănătății publice, cât și al mediului. Factorii de decizie trebuie să înțeleagă necesitatea cererii și să găsească modalități de a schimba comportamentul consumatorilor, inclusiv acceptarea alimentelor și a dietelor inovatoare; de asemenea, trebuie să ajute consumatorii să înțeleagă și să chibzuiască asupra implicațiilor pe care alegerile lor alimentare le au asupra mediului. Reducerea deșeurilor alimentare ar trebui să fie o prioritate, este o ocazie majoră, cu beneficii semnificative pentru climă și mediu.

Alimente inovatoare

Factorii de decizie politică și alți lideri trebuie să depună eforturi ambițioase pentru a influența comportamentele consumatorilor. Schimbarea obiceiurilor de consum alimentar ar putea aduce beneficii colaterale pentru sănătate și climă, cum ar fi reducerea consumului de carne în unele regiuni precum Europa sau sporirea alimentelor și a dietelor inovatoare. Printre exemplele de alimente inovatoare se află amestecurile de carne și ciuperci, carnea crescută în laborator, alge și produse alimentare gustoase pe bază de insecte.

Colaborarea dintre științele naturii și sociale

Cercetarea trebuie să fie transpusă în inovații cu aplicabilitate imediată, însă acest lucru va presupune legături mai puternice între domeniile științei și tehnologiile de ultimă oră, educația pentru știință, pregătirea și comunicarea științei. Științele vieții și cercetarea fundamentală trebuie să colaboreze mult mai strâns cu științele sociale și cercetarea politicilor privind alimentația, nutriția și agricultura.

Un nou mecanism consultativ științific internațional

IAP recomandă crearea unei structuri internaționale de consiliere privind securitatea alimentară și nutrițională și agricultura, care să includă participarea academiilor și să contribuie la întărirea mecanismelor de guvernare internațională.

ACADEMIA ROMÂNĂ

Dimensiunile provocării

Conform ultimelor evaluări ale Organizației Națiunilor Unite (FAO *et al.*, 2017), numărul persoanelor subnutrite cronic a crescut, la nivel mondial, de la 777 milioane în 2015 la 815 milioane în 2016. Multe persoane suferă din cauza deficiențelor de micronutrienți și a tulburărilor asociate fiind supraponderali sau obezi. Starea securității alimentare s-a înrăutățit, în special în anumite regiuni din Africa, Sud-Estul Asiei și Vestul Asiei, mai ales în zonele de conflict și în combinație cu perioadele de secetă sau inundații. Creșterea insecurității alimentare asociate cu conflictul și clima subliniază necesitatea includerii mai multor științe sociale, a științelor din domeniul sănătății și al climei în agenda globală de cercetare privind alimentația, nutriția și agricultura, pentru a înțelege problemele și opțiunile de soluționare a acestora. Producția agricolă nu se poate extinde la infinit: există un imperativ critic pentru a evita epuizarea în continuare a serviciilor ecosistemice și a biodiversității. Potrivit Băncii Mondiale, aproximativ 11% din suprafața pământului este utilizată în scopuri arabile și, mai mult de o treime, în scopuri agricole.

Note pentru editori

Pentru acest proiect de trei ani, finanțat de Ministerul federal al educației și cercetării din Germania (BMBF), s-au constituit patru grupuri de lucru ale academiilor regionale: în Africa (Rețeaua Academiilor de Știință Africane, NASAC), Asia (Asociația Academiilor și Societăților de Științe din Asia, AASSA), America (Rețeaua Interamericană a Academiilor de Știință, IANAS) și Europa (Consiliul consultativ științific al Academiilor europene, EASAC). Reprezentanții academiilor din cele patru regiuni globale, experți în securitatea alimentară, nutrițională și agricultură, au răspuns la 10 întrebări prioritare orientative, răspunsuri care au stat la baza analizei și cercetării științifice. Fiecare dintre cele patru grupuri de lucru regionale și-a dezvoltat propriul răspuns, care ulterior a fost supus unei evaluări academice independente și apoi aprobat de fiecare rețea academică regională. Feedbackul la cele patru rapoarte regionale a fost folosit ca o resursă pentru pregătirea acestui al cincilea raport global sub auspiciile unui grup de experți în domeniul editorial. Raportul global a fost revizuit independent și aprobat de IAP.

Citate despre raport

[Prof. Anne Glover FRS](#): „Abordarea oportunităților științifice de către Academii, atât pentru a utiliza mai bine cunoștințele deja disponibile, cât și pentru a le actualiza cu cele mai noi rezultate ale cercetării științifice, adaugă valoare semnificativă la numeroase alte rapoarte din acest domeniu important. Este o nevoie imperioasă de a utiliza rezultatele cercetării pentru a informa domeniul politic și pentru a accelera inovarea și, așa cum subliniază în mod corect lucrarea realizată de IAP, este nevoie de inovație la nivelurile tehnic, de reglementare și al societății“.

ACADEMIA ROMÂNĂ

[Academia Pontificală de Științe](#), Declarația finală a atelierului de lucru privind siguranța alimentară și dietele sănătoase: „Baza științifică a siguranței alimentare și a alimentației sănătoase trebuie consolidată. Accentul pus pe siguranța alimentelor în studiile recente ale InterAcademy Partnership (IAP) constituie o bază pentru prioritățile viitoare de cercetare în domeniul agriculturii, securității alimentare și nutriției pentru Africa, Asia, America și Europa“.

Informații relevante la următoarele adrese:

- [Regional IAP Reports on food and nutrition security and agriculture \(Africa, Asia, the Americas, and Europe\)](#)
- [COP Climate Change and Land: an IPCC special report](#)
- [FAO/IFPRI: Accelerating the end of hunger and malnutrition](#)
- [EAT / Lancet Report](#)
- [European Commission Knowledge Centre for Global Food and Nutrition Security](#)

Despre InterAcademy Partnership (IAP)

Structura InterAcademy Partnership (IAP) este rețeaua globală alcătuită din peste 130 de academii naționale de știință, medicină și inginerie din întreaga lume. Ea a fost lansată oficial în martie 2016, pe baza a trei rețele academice globale existente anterior. În IAP, akademiile colaborează pentru a sprijini rolul special al științei și eforturile de a căuta soluții la problemele cele mai dificile din lume. În special, IAP folosește experiența liderilor din domeniile științei, medicinei și ingineriei din întreaga lume pentru a promova politici sănătoase, a îmbunătăți sănătatea publică, a promova excelența în educația pentru știință și pentru a atinge alte obiective de dezvoltare. Mai multe detalii despre IAP sunt disponibile la adresa <http://www.interacademies.org/>.

Informații de contact

Dr. Robin Fears

Email: robin.fears@easac.eu

Mobil: +44 12 79 504 270

Ms. Molly Hurley-Depret

Email: molly.hurley-depret@easac.eu

Mobil: +352 691 112 882; Telefon fix: +352 26 68 91 21

Biroul de presă al Academiei Române